

Motion till riksdagen 2025/26:1678

av **Mikael Damsgaard och Caroline Högström (båda M)**

Bevarandet av Strömsholms kanal och dess kulturhistoriska värden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga förutsättningarna för en långsiktigt stabil finansiering av Strömsholms kanal och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Strömsholms kanal är en av Sveriges äldsta konstgjorda vattenvägar. Arbetet med kanalen påbörjades under 1700-talet, och den invigdes 1795. Kanalen sträcker sig från Smedjebacken i Dalarna till Borgåsund vid Mälaren och omfattar drygt 100 kilometer vattenled med 26 slussar. 12 kilometer av kanalens sträckning är grävd kanal.

Strömsholms kanal AB ägs genom en stiftelse av fyra kommuner i Västmanland och södra Dalarna – Hallstahammar, Surahammar, Fagersta och Smedjebacken.

Historiskt sett har Strömsholms kanal varit avgörande för Bergslagens järnindustri, eftersom den möjliggjorde transport av järnmalm, trävaror och andra varor från inlandet till Mälardalen och vidare ut i världen. Även om kanalen i dag inte längre har samma kommersiella betydelse är den ett levande kulturarv och en turistattraktion med stor potential.

Till skillnad från den mer kända Göta kanal, som till stor del betalades av staten, finansierades bygget av Strömsholms kanal i huvudsak med privata medel av de bruk som ligger längs dess sträckning. Det är en skillnad som består än i dag. Göta kanal har

innevarande år ett anslag från statens budget om 39 miljoner kronor. Strömsholms kanal finansieras, utöver av dess driftintäkter, främst av de fyra ägarkommunerna. Därutöver söker kanalen medel från Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen i Västmanland samt EU-medel för olika projekt. Kanalen har dock ingen fast statlig finansiering.

För att säkerställa bevarandet av de stora kulturhistoriska värden som Strömsholms kanal står för är det rimligt att kanalen kan ges ekonomiska förutsättningar som är mer likvärdiga de Göta kanal i dag har. Det finns därför anledning att överväga hur en långsiktigt stabil finansiering av Strömsholms kanal kan skapas.

Mikael Damsgaard (M)

Caroline Högström (M)